

การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

News Management at Radio Thailand

คงขวัญ กลิ่นจันทร์* ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์ และอุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล

Kongkwun Klinchun*, Paiboon Kachenthornphan and Aunalom Chanr ungmameekul

สาขาวิชานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารกิจการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี 11120

Communication Arts Program of Communications Business Administration Sukhothai Thammathirat Open University,
Nonthaburi 11120

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: kongkwun1986m@gmail.com

Received: 15 November 2021, Revised: 10 February 2022, Accepted: 24 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 2) ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แหล่งข้อมูลมี 2 ส่วนคือ ส่วนแรกแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มผู้บริหารระดับสูง กลุ่มผู้บริหารระดับปฏิบัติการและปฏิบัติงานด้านการข่าว จำนวน 12 คน เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ส่วนที่สอง แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ได้แก่ แผนปฏิบัติการราชการกรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2563-2580 และระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ฉบับสมบูรณ์ กรมประชาสัมพันธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ และแบบวิเคราะห์เอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและศึกษาจากเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมีโครงสร้างการดำเนินงานแบบระบบราชการที่สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ตามนโยบายภาครัฐเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐกับประชาชน โดยนโยบายการบริหารงานข่าวมุ่งเน้นความถูกต้อง ความชัดเจน ความเที่ยงตรง และครบถ้วน เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจและเชื่อถือ ส่วนกระบวนการบริหารงานข่าวเริ่มจากการประชุมโต๊ะข่าวกรมประชาสัมพันธ์ร่วมกันของกองบรรณาธิการข่าวทั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคพร้อมกันทุกวันเพื่อกำหนดประเด็นข่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันก่อนจะมอบหมายผู้สื่อข่าวในสายลงพื้นที่ทำข่าว 2) ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แบ่งเป็นปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเป็นระบบราชการ นโยบายผู้บริหาร บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญและไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ความเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมทั้งการแข่งขันและการหารายได้ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ได้แก่ โครงสร้างการบริหารด้านบุคลากรในระบบราชการ ภาวะสมองไหลเพราะขาดความไม่มั่นคงในอาชีพ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ ระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย

คำสำคัญ : การบริหารงานข่าว สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าว

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the conditions and status of news management at Radio Thailand; 2) factors that affect the process of news management at Radio Thailand; and 3) problems or obstacles that affect the process of news management at Radio Thailand.

This was a qualitative research. Data were obtained from documents and in-depth interviews. For the interviews, the key informants were 12 high-level administrators, operating managers and operations-level news staff at Radio Thailand, chosen through purposive sampling. The documentary source of data was full versions of the Public Relations Department's 2020-2037 operations plan and the 3-year plan for 2020-2022 and related documents. The research tools were 3 semi-structured interview forms and a document analysis form. Data were analyzed deductively.

The results showed that 1) The news management at Radio Thailand was structured in the bureaucratic system because the station supports government public relations following the government policy and has the mission of creating

a good understanding between the government and the people. The news management policy emphasizes truth, accuracy, clarity, and thoroughness in order to maintain public confidence. The news management process starts with a meeting in the Public Relation Department's news room where news staff of national and regional radio and TV stations join to discuss on the direction of news issues for mutual understanding before delegating assignments to their reporters. 2) Factors that affected Radio Thailand's news management process included internal factors, such as the bureaucratic system, administrators' policies, lack of experiences of the staff and personnel shortages; and external factors such as changes in the media landscape, technological advancements, market competition and the need to make revenue. 3) Problems or obstacles affecting the process of news management at Radio Thailand were the personnel management structure in the government bureaucracy, brain drain because talented people felt working at Radio Thailand was not secure enough, personnel shortages, some government red tape that did not facilitate nimble work operations, and a lack of sufficient materials and modern equipment.

Keywords : News Management, Factors Affecting News Management Proceed, Radio Thailand

บทนำ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ดำเนินการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารนโยบายของรัฐ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชน ในอดีตวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่ง ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนเนื่องจากเข้าถึงประชาชนได้มาก [1] สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกพื้นที่เกือบทุกจุด แม้ผู้รับข่าวสารจะอ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ ก็สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารเช่นกัน [2] วิทยุกระจายเสียงจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารทั้งทำหน้าที่ส่งข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างรัฐกับประชาชน [3] โดยในปี 2488 รัฐบาลมีคำสั่งให้ทุกจังหวัดต้องมีวิทยุกระจายเสียงเปิดให้ประชาชนฟัง รัฐบาลพยายามชักชวนให้ประชาชนฟังวิทยุ ซึ่งเป็นปากเสียงสำคัญของรัฐบาล ในสมัยนั้นวิทยุสามารถสร้างกระแสชาตินิยมให้เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวางทั่วประเทศ [4] แต่ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ปัจจุบันวิทยุกระจายเสียง ถูกเรียกว่าสื่อเก่าท่ามกลางสื่อใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์แบบพกพา เป็นต้น อุปกรณ์การสื่อสารทันสมัยเหล่านี้ มีความสะดวกสบายในการใช้และการพกพารวมถึงสามารถรับสื่อได้หลายประเภทในเครื่องเดียวกันทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ และนิตยสารออนไลน์ เทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาอย่างไม่หยุดนิ่ง ทำให้ความนิยมฟังวิทยุจากเครื่องรับวิทยุโดยตรงลดน้อยลง [5] เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปทำให้พฤติกรรมมารับสารของประชาชนเปลี่ยนไปด้วย และพฤติกรรมที่เปิดรับสารที่มีความเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ พฤติกรรมของวัยรุ่นที่ฟังวิทยุน้อยลง ดูโทรทัศน์เฉพาะรายการบันเทิง อ่านหนังสือพิมพ์และนิตยสารน้อยลง จำนวนผู้ฟังรายการวิทยุลดลง [6] วิทยุกระจายเสียงจึงถูกแทรกแซงพื้นที่การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะจากสื่อสังคมออนไลน์อย่างเลี่ยงไม่ได้

การรับฟังข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงในปัจจุบันมีความจำเป็นที่ต้องเข้าถึงประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิตข่าวสารหรือรายการวิทยุกระจายเสียงจะต้องปรับตัวใช้เทคโนโลยีดำเนินการและเป็นลมหายใจให้กับวิทยุกระจายเสียง [7] การนำเสนอข่าวสารที่น่าสนใจจากหน่วยงานรัฐไปสู่ประชาชน เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในทิศทางการดำเนินงานของรัฐเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความก้าวหน้าของประเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นสถานีวิทยุกระจายเสียงของชาติ แม้มีได้ดำเนินการเพื่อหวังผลกำไรทางธุรกิจ แต่มีส่วนสำคัญในการส่งข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐสู่ประชาชนและสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนสู่ภาครัฐ มีบทบาทต่อการควบคุม ชับเคลื่อน และเปลี่ยนแปลงสังคม ซึ่งต่างจากสื่อทั่วไป ท่ามกลางปัจจัยอื่นๆ ที่เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะสื่อของเอกชนและภาคประชาชน สื่อสังคมออนไลน์ที่เพิ่มขึ้น บทบาทและความสำคัญของสถานีจึงอาจเปลี่ยนไป ถูกแทรกแซงพื้นที่จากสื่อที่มาจากหลากหลายช่องทางตามแพลตฟอร์มต่างๆ อย่างเลี่ยงมิได้ โดยเฉพาะในยุคที่ผู้บริโภคสามารถเลือกรับสื่อเองได้ จะทำอย่างไรให้ประชาชนเลือกรับข่าวสารจากสถานีซึ่งเป็นสื่อวิทยุกระจายเสียงของชาติ จึงจำเป็นต้องศึกษาการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อนำสู่การพัฒนา หรือเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการนำเสนอ เพื่อรักษาความนิยมในกลุ่มผู้ฟังของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยไว้ ให้กลุ่มคนฟังยังติดตามรับฟัง และเข้าถึงผู้ฟังในทุกกลุ่ม คงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือในฐานะวิทยุกระจายเสียงของชาติ

ท่ามกลางการหลั่งไหลของข่าวสารที่มาหลายช่องทาง ล้วนมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ปฏิเสธไม่ได้ว่าจะต้องนำเทคโนโลยีสื่อสารในปัจจุบันเข้ามา มีบทบาทสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารงานข่าวซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ แม้จะเผชิญกับข้อจำกัดที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่จะทำอย่างไรให้คนฟังจดจำและรู้สึกได้ว่าการฟังวิทยุเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งในการรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แหล่งข้อมูลจากบุคคล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม รวมจำนวน 12 คน กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จำนวน 2 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับปฏิบัติการและผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าว ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน ทั้งนี้การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้ศึกษาใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ว่าจะต้องเป็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของการบริหารกิจการกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในส่วนที่ดูแลใกล้ชิดงานด้านบริหารรายการข่าว และผู้ปฏิบัติงานโดยตรงซึ่งมีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยทั้งสิ้น ส่วนที่ 2 แหล่งข้อมูลจากเอกสาร ประกอบไปด้วย จากหนังสือวารสาร 72 ปี กรมประชาสัมพันธ์ และแผนปฏิบัติการกรมประชาสัมพันธ์ พ.ศ. 2563-2580 และระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ฉบับสมบูรณ์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี รวมถึงแหล่งข้อมูลที่มาจากรีดิโอสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (Radio Thailand)

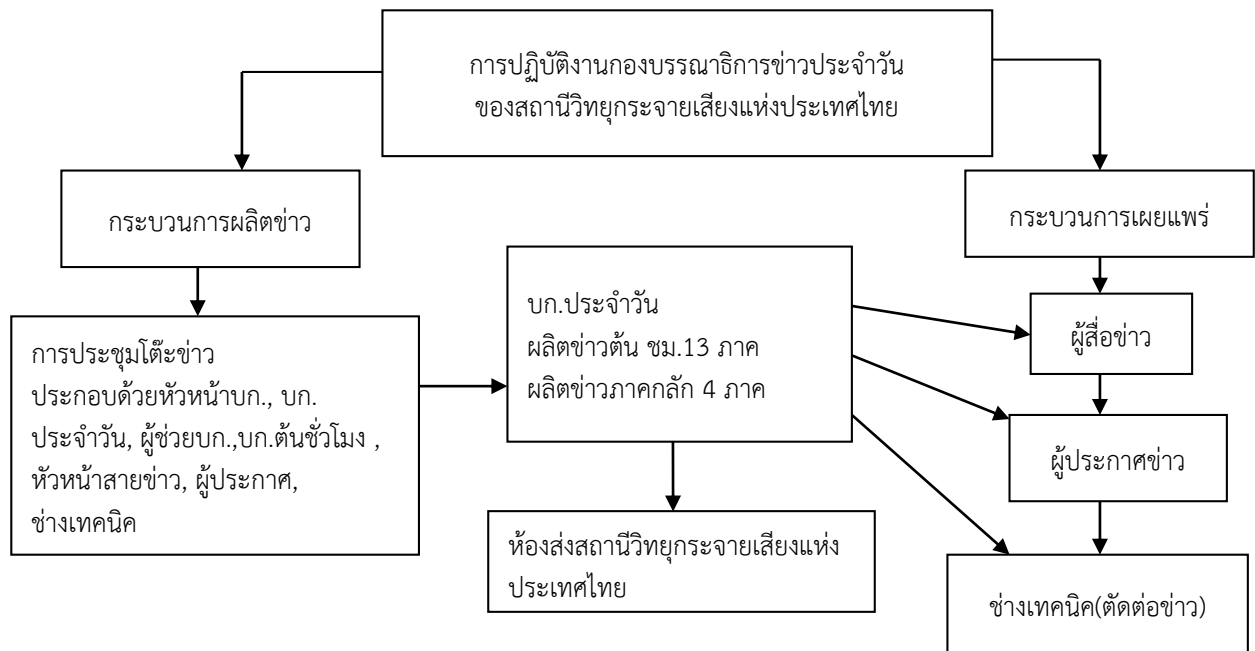
สำหรับเครื่องมือการวิจัยเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงใช้การสัมภาษณ์แหล่งข้อมูลแบบเจาะลึก โดยทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างมีคำถามแน่นอน กำหนดประเด็นหลักประเด็นย่อยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยด้วยวิธีตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกและจดบันทึกรายละเอียดคำให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งในระหว่างการสัมภาษณ์มีการบันทึกเสียงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นจากผู้ให้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพการการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะนำเสนอโดยแยกเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปผลการวิจัยซึ่งแบ่งเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกรมประชาสัมพันธ์ มีโครงสร้างการบริหารงาน 11 ส่วนงาน สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมากที่สุด คือ ส่วนสื่อข่าวและผลิตรายการข่าว มีหน้าที่ผลิตและเผยแพร่ข่าวประจำวัน ข่าวภาคหลัก 4 ภาค ออกอากาศเวลา 07.00น. 12.00น./ 19.00น./ 20.00 น. และข่าวต้นชั่วโมง 13 ภาค ซึ่งมีการบริหารงานภายใต้นโยบายสำคัญในฐานสื่อมวลชนของรัฐ มุ่งขยายโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัย โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อสะท้อนความคิด ข้อเสนอแนะจากประชาชนสู่รัฐบาลและจากรัฐบาลสู่ประชาชน โดยกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เริ่มจากการจัดการประชุมแผนงานด้านการข่าว หรือที่เรียกว่า "การประชุมโต๊ะของข่าวกรมประชาสัมพันธ์" ซึ่งมีกองบรรณาธิการข่าว ทั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ ประชุมร่วมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดทิศทางกรนำเสนอร่วมกันทุกวัน เวลา 10.00 น ผ่านระบบ Conference ระบุออนไลน์ เพื่อติดตามประเด็นข่าวในแต่ละวันให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ภาพที่ 1 แสดงการปฏิบัติงานกองบรรณาธิการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย
ที่มา : ผู้วิจัย

การบริหารงานด้านข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการประชุมโต๊ะข่าวร่วมกัน วันละ 2 ครั้ง เพื่อให้บริการข่าวแต่ละสาย นำเสนอประเด็นที่แต่ละคนสนใจและคัดเลือกออกมานำเสนอ จากนั้นจะมีการมอบหมายผู้สื่อข่าวในสายลงพื้นที่ทำข่าว เพื่อรวบรวมข้อมูลและส่งข่าวกลับมายังสถานีตามเวลาที่กำหนด เพื่อให้กองบรรณาธิการนำมาพิจารณาจัดเรียงประเด็นตามความสำคัญ ทำเป็นบทข่าว สคริปต์รายการ เพื่อส่งต่อไปยังช่างเทคนิคผู้ควบคุมและผู้ประกาศเตรียมพร้อมก่อนออกอากาศ โดยต้องคำนึงและยึดเป็นหลักในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวที่จะนำเสนอในแต่ละวัน คือ 1) เป็นประเด็นที่แสดงถึงความเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล 2) เป็นประเด็นที่นำมาขยายผลนโยบายสำคัญของรัฐบาล และ 3) เป็นเรื่องที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ในฐานะหน่วยงานกลางด้านการประชาสัมพันธ์ของรัฐ ที่มีหน้าที่สื่อสารทำความเข้าใจ ระหว่างรัฐกับประชาชน พร้อมทั้งมีการสื่อสารกลับจากประชาชนสู่รัฐ ซึ่งต้องเป็นข่าวสารที่อยู่บนพื้นฐานของความจริง นำเสนออย่างเป็นกลาง ถูกต้อง ชัดเจน เป็นธรรม และคำนึงถึงการให้บริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเป็นหลัก

ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณากำหนดประเด็นที่จะนำเสนอข่าวสารสู่ประชาชน ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย นั้น ประกอบด้วย 1) นโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหารและการเมือง มีส่วนสำคัญในการกำหนดประเด็นการนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการเชื่อมโยงกับนโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหาร เนื่องจากการทำงานในระบบราชการ ข้อสั่งการของผู้บริหารถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้บริหารระดับสูงของกรมประชาสัมพันธ์ มีผลเกี่ยวเนื่องกับการกำหนดนโยบายด้านการข่าวด้วยเช่นกัน 2) เป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและมีความค่าน่าของข่าว เป็นกระแสสังคม ผู้คนให้ความสำคัญสนใจและพูดถึง ซึ่งการนำเสนอประเด็นดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง 3) รูปแบบและเอกลักษณ์การนำเสนอข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย คือ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนด้วยข้อเท็จจริง มีแบบแผนที่เป็นทางการ ไม่บิดเบือน มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นกลาง และเป็นประโยชน์กับประชาชน ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่น เชื่อถือในความเป็นวิทยุกระจายเสียงของชาติ สื่อสารด้วยการใช้ภาษาที่เป็นทางการ มีแบบแผน มีมาตรฐาน แหล่งข่าวเชื่อถือได้ เป็นต้น 4) ช่วงเวลาที่ออกอากาศ การนำเสนอข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แบ่งเป็น ช่วงข่าวภาคหลักและข่าวต้นชั่วโมง ถือเป็นปัจจัยในการกำหนดประเด็นการนำเสนอเนื่องจากแต่ละช่วงเวลามีความสำคัญไม่เท่ากัน ช่วงข่าวภาคหลัก หรือ ข่าวภาคบังคับ จะเป็นประเด็นหลักที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ ส่วนข่าวภาครองหรือข่าวต้นชั่วโมงจะเป็นประเด็นที่ขยายจากประเด็นหลัก ช่วงเวลาจึงมีผลต่อการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่จะนำเสนอ

นอกจากนี้ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยที่อยู่ในภูมิภาคจะมีหน้าที่ผลิตข่าวส่งมาออกอากาศยังส่วนกลาง เป็นการขยายประเด็นในเชิงพื้นที่ เช่น จังหวัดต่างๆมีการนำนโยบายรัฐบาลไปสานต่อหรือขยายผลอย่างไร ประชาชนในพื้นที่ต้องการความช่วยเหลือหรือได้รับความเดือดร้อนในเรื่องใดเพื่อสะท้อนประเด็นในพื้นที่ถือเป็นประโยชน์และผลดีของการผลิตข่าวที่มีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศ ประชาชนได้รับทราบข่าวสาร สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆอย่างทั่วถึง โดยมีผู้สื่อข่าวและแหล่งข่าวในพื้นที่พร้อมให้ข้อมูล อีกทั้งทำให้สามารถผลิตข่าวสารได้ทันต่อ

เหตุการณ์ รวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงานหากต้องการทราบข่าวในพื้นที่ไหนก็มีบุคลากรในพื้นที่สามารถออกไปผลิตข่าวสารได้ทันเหตุการณ์ อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการออกอากาศ เนื่องจากข่าวแต่ละภาคของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ส่วนกลาง) มีเวลาจำกัด การมีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศ จึงไม่สามารถนำข่าวที่ผลิตทั้งหมดมาออกอากาศได้ครบถ้วน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ประกอบไปด้วย ปัจจัยภายใน 1) **ความเป็นระบบราชการ** สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นระบบราชการเมื่อบุคลากรมีการโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในระดับผู้บริหาร ซึ่งเป็นไปตามโครงสร้างในระบบราชการจึงส่งผลต่อการบริหารงานข่าว เนื่องจากบุคลากรที่เชี่ยวชาญโยกย้ายสายงาน 2) **นโยบายผู้บริหารในระดับสูง** ถือเป็นเรื่องสำคัญและมีผลโดยตรงต่อการบริหารงานข่าว โดยเฉพาะประเด็นการนำเสนอ (ปัจจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 7 คน) ผู้บริหารระดับปฏิบัติการและบรรณาธิการข่าว ผู้สื่อข่าว มองว่านโยบายของผู้บริหารระดับสูง หากเป็นประเด็นการเมืองให้เลี่ยงการนำเสนอ ในขณะที่เดียวกันผู้ประกาศข่าว ผู้ดำเนินรายการข่าวมองว่าแม้นโยบายผู้บริหารมีส่วนในการกำหนดทิศทางหรือนำเสนอแต่เป็นไปตามกรอบการทำงานที่สอดคล้องกันทั้งในด้านนโยบายและวิธีทัศน์จึงไม่ได้สร้างความกดดันในการปฏิบัติงาน 3) **บุคลากรขาดความเชี่ยวชาญและไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน** ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการบริหารงานข่าว สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยมีบุคลากรจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (ปัจจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 9 คน) ส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราวจ้างเหมาบริหาร เกิดภาวะสมองไหลเนื่องจากต้องการความมั่นคงในอาชีพ รวมทั้งสื่อใหม่ที่เข้ามาทำให้เกิดภาระงานมากกว่างานในตำแหน่ง เนื่องจากสถานีมีแนวคิดที่จะใช้บุคลากรเดิมผลิตงานสื่อใหม่แล้วหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้มาอบรม การดำเนินงานในลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้ประสิทธิภาพงานด้านการข่าวลดลง รวมทั้งพบว่ามีการลาออกก่อนกำหนดเนื่องจากภาระงานที่ล้นมือ อีกทั้งยังพบว่าวัฒนธรรมองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ขาดการทำงานแบบที่สอนน้อง การให้ความช่วยเหลือเผื่อแผ่กันลดลง จึงส่งผลให้บุคลากรรุ่นใหม่ไม่มีความพร้อมในการทำงาน และเกิดความขัดแย้ง ส่งผลต่อกระบวนการข่าวและความสำเร็จขององค์กร

สำหรับ ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 1) ความเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีความจำเป็นที่จะต้องนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยเสริมช่องทางการเข้าถึงกลุ่มผู้ฟังที่มีความหลากหลาย (ปัจจัยนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 12 คน) เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มีการศึกษาและกำหนดประเด็นข่าวสารให้ตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ผลิตรายการข่าววิทยุในรูปแบบใหม่ นำสื่อออนไลน์เข้ามามีบทบาทสำคัญ ทำให้เกิดการสื่อสารสองทางระหว่างผู้ดำเนินรายการกับผู้ฟังสามารถตอบคำถามกลับได้ทันที ผู้ฟังรับฟังได้ทุกที่และสามารถรับชมย้อนหลังได้ เทคโนโลยีที่นำเข้ามาช่วยเสริมในการผลิตข่าว แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องรับส่งสัญญาณ มีความทันสมัยเป็นดิจิทัลมากขึ้น คุณภาพเสียงและสัญญาณเสียงมีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่วนการผลิตชิ้นงานข่าว มีการใช้ระบบออนไลน์เข้ามาช่วยในขั้นตอนต่างๆ การค้นคว้าหาข้อมูล การตัดต่อด้วยโปรแกรมตัดต่อเสียงที่ทันสมัย หรือ การใช้ E-mail การใช้แอปพลิเคชัน Line ส่งข้อมูลส่งข่าวส่งไฟล์เสียง บันทึกเสียงด้วยสมาร์ตโฟน ทำให้มีความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนการทำงานได้อย่างมาก อย่างไรก็ตามจะต้องทำควบคู่กันไปอย่างวิทยุสื่อสารและสื่อใหม่อย่างโซเชียลมีเดีย ที่เข้ามามีบทบาทในขั้นตอนต่างๆ เป็นเพียงส่วนเสริมเท่านั้น 2) การแข่งขันและการหารายได้แม้ว่าสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจะเป็นสื่อของภาครัฐที่ไม่จำเป็นต้องแข่งขัน แต่ด้วยความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีผลต่อพฤติกรรมผู้ฟังทำให้จำเป็นต้องเกิดการแข่งขันโดยอัตโนมัติ แต่มีได้ทำเพื่อหาผลกำไรแต่เพื่อพัฒนาช่องทางสื่อให้มีความหลากหลาย ทันสมัย เข้าถึงผู้ฟัง สำหรับด้านการหารายได้นั้นได้รับการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐซึ่งงบประมาณดังกล่าวไม่สามารถทำให้ทุกรายการมีคุณภาพได้ รายการที่จะเป็นประโยชน์มีความสร้างสรรค์และทันสมัย จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการผลิต การหารายได้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยดำเนินการเพื่อความอยู่รอด เพื่อการพัฒนาสื่อของตนเองซึ่งมิได้มุ่งหวังหรือแสวงหากำไรและความร่ำรวย

3. ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อกระบวนการบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ได้แก่ 1) โครงสร้างการบริหารงานบุคลากรในระบบราชการ มีโครงสร้างด้านบุคลากรที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตในสายงาน ไม่มีความสอดคล้องกับตำแหน่งและหน้าที่ตามโครงสร้าง (ปัญหานี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 7 คน) ซึ่งต้องมีการโยกย้ายเพื่อไปดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เนื่องจากตำแหน่งที่รองรับมีจำนวนน้อย ส่งผลให้ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการข่าวถ่ายทอดความรู้แนะนำดูแลและควบคุมการผลิตงานข่าวให้มีคุณภาพ 2) ภาวะสมองไหลเพราะขาดความไม่มั่นคงในอาชีพ โครงสร้าง (ปัญหานี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 6 คน) เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว จ้างเหมาบริการมีเงินเดือนน้อย ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจบใหม่ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่มีความมั่นคงในอาชีพ มักจะลาออกเพื่อไปสมัครงานใหม่ในที่ที่มี

รายได้และความมั่นคงสูงกว่า ส่งผลให้ต้องมีการเปิดรับสมัครและสอนงานกันใหม่เรื่อยๆ ทำให้บุคลากรที่มีอยู่ไม่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ขาดความรู้และประสบการณ์ในสายงานข่าว ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนางานข่าวให้มีประสิทธิภาพของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย 3) จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอโครงสร้าง (ปัญหานี้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 7 คน) เนื่องจากปัจจัยหลายด้านดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เช่น การโยกย้ายเปลี่ยนสายงานเพื่อเลื่อนขึ้นตำแหน่งผู้บริหาร ภาวะสมองไหลหางานใหม่ที่มั่นคง การลาออกก่อนเกษียณ ส่งผลให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเกิดภาวะขาดแคลนบุคลากร เมื่อบุคลากรน้อยจึงเกิดปัญหาอื่นตามมา คือเรื่องของ“ภาระงานล้นมือ” มีภาระงานนอกเหนือจากงานในหน้าที่ ทำให้งานด้านการผลิตข่าวถูกลดความสำคัญลง คุณภาพงานข่าวลดลงจากภาระงานที่เพิ่ม ทำให้บุคลากรเกิดความเหนื่อยล้า ท้อแท้ ส่งผลให้บุคลากรลาออกจากราชการก่อนครบเกษียณอายุราชการ 4) ระเบียบปฏิบัติของทางราชการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน โครงสร้าง (ปัญหานี้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 4 คน) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นการดำเนินงานในระบบราชการ ดังนั้น การดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นด้านใดจะต้องเป็นตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ซึ่งการดำเนินงานด้านการข่าวจำเป็นต้องใช้ความรวดเร็ว ความสะดวกคล่องตัว ในกรณีฉุกเฉินจะต้องทำข่าวด่วน ทำให้เป็นอุปสรรคและปัญหาไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ยังไม่มีข้อปฏิบัติหรือแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการข่าวกรณีฉุกเฉินอย่างชัดเจน ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาผู้สื่อข่าวของสถานีฯจะเป็นผู้แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล 5) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน โครงสร้าง (ปัญหานี้ให้ข้อมูลหลักมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน 5คน) รวมถึงมีอุปกรณ์ที่พบว่าชำรุดเสียหายยังไม่มีกรซ่อมแซมทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน จึงมีข้อจำกัดและเป็นปัญหาในการทำงานทำให้ไม่สามารถทำงานได้เต็มศักยภาพส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน นอกจากนี้ เรื่องของอุปกรณ์พื้นฐานที่ต้องใช้ในการทำงานยังไม่เพียงพอ เช่น โทรศัพท์พื้นฐาน เครื่องสำรองไฟ ยานพาหนะในการลงพื้นที่ไปทำข่าวไม่เพียงพอ บางครั้งผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องหา ยานพาหนะไปเอง ซึ่งอาจไปไม่ทันและก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลต่อภาพลักษณ์ในฐานะที่เป็นวิทยุกระจายเสียงของชาติได้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

การบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ดำเนินการภายใต้แผนงานปฏิบัติการด้านการบริหารงานข่าวที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่กรมประชาสัมพันธ์ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแผนปฏิบัติการกรมประชาสัมพันธ์ ให้หน่วยงานในสังกัดนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ถือเป็นแนวทางและนโยบายสำคัญให้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย นำมาประกอบเป็นแผนงานปฏิบัติการด้านการข่าวผลิตข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน

กระบวนการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีการประชุมแผนงานด้านการข่าวเพื่อกำหนดทิศทาง การนำเสนอ ติดตามประเด็นข่าวในแต่ละวันให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จัดประชุมโต๊ะข่าวร่วมกันเพื่อให้บรรณาธิการข่าวบริหารประเด็นการนำเสนอข่าว โดยคำนึงถึงความเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล และเป็นเรื่องที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ซึ่งมาจากนโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหาร หรือเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและมีคุณค่าของข่าว และที่สำคัญต้องคงไว้ซึ่งรูปแบบและเอกลักษณ์การนำเสนอข่าวของวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย โดยขั้นตอนการผลิตและเผยแพร่ข่าวนั้นเริ่มจากประชุมโต๊ะข่าวของกองบรรณาธิการข่าว จากนั้นมอบหมายผู้สื่อข่าวลงพื้นที่สัมภาษณ์แหล่งข่าวแล้วส่งข่าวเข้ารระบบถึงข่าวและอีเมล พร้อมทั้งรายงานข่าวเสียงทางโทรศัพท์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในกองบรรณาธิการข่าวเลือกตรวจสอบความถูกต้อง คัดเลือกข่าวที่เกี่ยวข้องมาเรียบเรียงลำดับความสำคัญ แล้วเขียนเป็นบทสคริปต์ส่งให้ทีมเทคนิคและผู้ประกาศข่าวเตรียมอ่านข่าวออกอากาศตามลำดับ ซึ่งกระบวนการบริหารงานข่าวดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับผู้ส่งสารในแนวคิดเรื่อง ผู้เฝ้าประตู คือจากต้นตอแหล่งข่าวจะมีข่าวสารมากมายหลายชิ้นส่งยังสถานีวิทยุกระจายเสียง บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้นเพื่อออกอากาศ ข่าวสารที่ถูกคัดเลือกนี้จะถูกตัดแต่งให้เหมาะสมกับเวลาเพื่อส่งไปยังผู้ฟัง[8] ในส่วนของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยที่อยู่ในภูมิภาค ก็จะผลิตข่าวสารเข้ามาออกอากาศยังส่วนกลาง ถือเป็นกรขยายประเด็นในเชิงพื้นที่เป็นประโยชน์และผลดีต่อการผลิตข่าวที่มีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศเพราะประชาชนได้รับทราบข่าวสารอย่างทั่วถึง

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยนั้นมีหลายด้าน ประเด็นสำคัญคือเรื่องนโยบายหรือข้อสั่งการของผู้บริหารที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานในการผลิตข่าวสารเผยแพร่สู่ประชาชนที่ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนมองว่าเป็นการตีกรอบความคิด ขาดความเป็นอิสระ ถือว่าไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการบริหารกองบรรณาธิการข่าว เพราะหัวใจสำคัญของการบริหารงานกองบรรณาธิการ คือ ความเป็นอิสระและความคิดสร้างสรรค์งานด้านข่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ถูก

แทรกแซงจากหน่วยงานบุคคลหรือธุรกิจใดๆ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้สามารถบริหารจัดการข่าวสารให้เที่ยงธรรม เป็นกลาง นำเชื่อถือสำหรับประชาชนได้ [9] อีกทั้ง ไม่สอดคล้องกับแนวคิดจริยธรรมสื่อมวลชน ซึ่งจรรยาบรรณและจริยธรรมเป็นหลักปฏิบัติที่สื่อมวลชนควรยึดถือในการนำเสนอข่าวสาร โดยบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสื่อมวลชนในการรายงานข่าว ต้องอยู่ภายใต้กรอบจริยธรรมและจรรยาบรรณ แม้ว่าสื่อมวลชนจะมีสิทธิ เสรีภาพในการนำเสนอข่าวสาร เพื่อเป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชน [10] โดยเฉพาะในประเด็นทางการเมืองจำเป็นต้องนำเสนอทั้งสองฝ่าย มีความเป็นกลางและเป็นธรรม อย่างไรก็ตามแม้ข้อสั่งการหรือนโยบายผู้บริหารจะมีผลต่อการบริหารงานข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แต่ก็ถือว่าการกำหนดทิศทางการนำเสนอให้เป็นไปตามกรอบการทำงานที่ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความชัดเจนในการทำงาน ถือเป็นแนวทางในการนำเสนอข่าวสารที่สอดคล้องกับการทำงานสื่อของภาครัฐ ที่ต้องการให้เกิดความสงบและลดความขัดแย้งในสังคม โดยเฉพาะประเด็นทางการเมืองที่มีนโยบายให้เลี่ยงการนำเสนอเพราะถือเป็นประเด็นที่ล่อแหลม ซึ่งอาจมีผลต่อการทำงานของภาครัฐ ความร่วมมือกันในสังคมการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวจึงถือเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งทำให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการดำเนินงานในระบอบราชการข้อสั่งการถือเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ในส่วนของโครงสร้างองค์กรที่ดูจะเป็นปัญหาใหญ่ และไม่สอดคล้องกับจำนวนงานที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีสื่อใหม่เข้ามาเพิ่มช่องทางการเข้าถึงประชาชนผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ เดิมผลิตงานข่าวสารเพื่อออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงเพียงอย่างเดียว แต่ปัจจุบันต้องนำเสนอควบคู่ไปกับสื่อโซเชียลมีเดีย ในขณะที่การแก้ปัญหาของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เลือกใช้วิธีการพัฒนาบุคลากรเดิมโดยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้มาฝึกอบรมและปฏิบัติงานควบคู่กันไป ลักษณะการทำงานดังกล่าวมองว่า เป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน สร้างคนเก่งมีคุณภาพและเข้ากับยุคสมัย บุคลากรได้รับความรู้ใหม่ๆ ได้พัฒนาศักยภาพตัวเองให้เทียบเท่ากับองค์กรอื่น ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานตนเองได้ แต่อย่างไรก็ตามการทำงานด้านสื่อใหม่ให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ฝึกฝนเรียนรู้จนสามารถทราบเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์งานอย่างมีคุณภาพได้ การนำบุคลากรเดิมมาปฏิบัติงานแทนอาจทำให้เกิดความล่าช้าขาดคุณภาพ เพราะบุคลากรไม่มีความรู้มากพอและใช้เวลาช่วงฝึกอบรมอาจไม่เพียงพอไม่สามารถผลิตงานด้านสื่อใหม่อย่างมีคุณภาพได้ เพราะในขณะที่เรียนรู้งานสื่อใหม่ก็มีงานเก่าซึ่งเป็นงานหลักในการรับผิดชอบ แม้จะมีงบประมาณในการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อใหม่ก็ตามหากบุคลากรไม่มีความสามารถในการใช้ก็ไม่เกิดความคุ้มค่า และส่งผลให้เกิดภาระงานที่ล้นมือ งานหลักอาจลดประสิทธิภาพลง ซึ่งไม่เกิดผลดีต่อองค์กร จึงควรเปิดรับบุคลากรใหม่ที่มีความสามารถเฉพาะด้านทำงานได้ตรงสาย มีเวลาในการสร้างสรรค์งานอย่างเต็มที่ พัฒนางานให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าถึงผู้ฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนเสริมที่ควบคู่กับวิทยุกระจายเสียง แต่ก็จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะด้านมาดูแลเพื่อให้งานออกมาเหมาะสม ผู้คนเชื่อถือในความเป็นวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

ด้านวัฒนธรรมองค์กรเกิดการเปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยมีรูปแบบการทำงานแบบพี่สอนน้อง รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์มีความรู้ความสามารถก็จะถ่ายทอดสู่รุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ ดูแลเป็นที่เลี้ยง สอนขั้นตอนและเทคนิคการทำงานแบบมืออาชีพ ถ่ายทอดประสบการณ์จากรุ่นสู่รุ่น รักในวิชาชีพ สามัคคีกลมเกลียวกัน แตกต่างจากปัจจุบันเพราะเด็กรุ่นใหม่มีความมั่นใจในตัวเองสูงไม่พร้อมเปิดรับประสบการณ์จากรุ่นพี่ ขาดความศรัทธาในอาชีพ จึงเกิดความห่างเหิน ต่างคนต่างทำ ถือเป็นจุดอ่อนภายในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานข่าวของสถานีฯ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมองค์กรเพราะวัฒนธรรมองค์กรเป็นตัวสร้างพลังขับเคลื่อนที่สำคัญขององค์กร รวมทั้งยังเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กร ซึ่งมีผลต่อจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรได้ [11]

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

1.1 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรมีการปรับกระบวนการปฏิบัติงานด้านการข่าว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติการณ์ด้านการข่าวที่ต้องอาศัยความรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ สามารถลดขั้นตอนการดำเนินงานด้านการข่าวได้

1.2 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรพิจารณาว่างระเบียบข้อปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ หรือคู่มือ ที่ระบุถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการข่าวในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าวทั้งในส่วนภูมิภาคและพื้นที่ต่างๆ นำไปปฏิบัติ คาดว่าจะสามารถลดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการข่าวที่มีข้อจำกัดเรื่องระเบียบวิธีปฏิบัติที่ไม่ชัดเจน ไม่เอื้อต่อการทำงานข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีจุดบกพร่องและข้อจำกัดในเรื่องการบริหารบุคลากร ทั้งเรื่อง ภาวะสมองไหล ความไม่มั่นคงในอาชีพ บุคลากรลาออกก่อนเกษียณอายุราชการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจหรือแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการข่าวเกิดความรักและภักดีในองค์กร และนอกจากนี้ บุคลากรทุกระดับมีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร "Put the right man on the right job" เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากบุคลากรจะสามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี ควรมีการบริหารจัดการให้ถูกต้อง บริหารคนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้คนให้ตรงกับงาน ตรงตำแหน่ง ตรงความสามารถ เพื่อแก้ปัญหาด้านบุคลากรและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสถานี

1.4 สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ควรมีการศึกษาวิจัยในส่วนสื่อใหม่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ อาจมีการสร้างกรอบอัตราค่าจ้างที่เปิดรับสมัครใหม่โดยตรง มีบุคลากรในตำแหน่งหัวหน้าและผู้ปฏิบัติงานในการพัฒนางานด้านสื่อใหม่อย่างชัดเจน เพราะต้องอาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ผลิตรคอนเทนต์ในรูปแบบสื่อสมัยใหม่ควบคู่กับงานวิทยุกระจายเสียง อีกทั้งเพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกับงานฝ่ายข่าวหรือฝ่ายงานเทคนิค และเป็นการแก้ปัญหาทางล้นมือที่กระทบต่อประสิทธิภาพงานข่าว ซึ่งหากมีบุคลากรในตำแหน่งโดยตรงแล้วคาดว่าจะสามารถพัฒนาช่องทางการเข้าถึงประชาชนผ่านสื่อใหม่ได้อย่างเต็มศักยภาพ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึก ในด้านโครงสร้างบุคลากรด้านการข่าวสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อดูความเหมาะสมทั้งในเชิงคุณภาพ (ความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญ) และเชิงปริมาณบุคลากร (จำนวนเพียงพอ มากน้อยเพียงใดเหมาะสมหรือไม่) เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาบุคลากร กำหนดอัตราค่าจ้าง หรือ ปรับเปลี่ยนโครงสร้าง ตามความเหมาะสมต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้บริหารระดับสูงและระดับปฏิบัติเพื่อนำผลการวิจัยในเชิงลึกมาพัฒนาคุณภาพงานข่าวระหว่างสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (ส่วนกลาง) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในส่วนภูมิภาค

2.3 ควรมีการศึกษาการใช้สื่อใหม่ในกระบวนการข่าวของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ว่ามีการพัฒนาและใช้แพลตฟอร์มใดบ้างที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] วีระยุทธ วีริยะสัจจะจิตร. การบริหารงานข่าววิทยุไทยที่ปีเอสออนไลน์ที่มีผลต่อการทำหน้าที่สื่อสาธารณะ กรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2556.
- [2] พัชราภรณ์ สุวลัย. บทบาทสื่อวิทยุกระจายเสียงของรัฐกับการรับรู้ข่าวสารภาคีรัฐของประชาชน จังหวัดพะเยา. เชียงราย [วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ; 2553.
- [3] ครรชิต สิงหเสมานนท์. ลมหายใจวิทยุกระจายเสียงในยุคดิจิทัล Radio Broadcasting Breath in the Digital Age. วารสารมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2562; 3: 25-37.
- [4] วิวัฒนาการของวิทยุในประเทศไทย. สื่อการสอน ในรายวิชาการบูรณาการสารสนเทศ [อินเทอร์เน็ต].กรุงเทพฯ: สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต; 2558 [เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: <https://allsite.wordpress.com>
- [5] สุมณ อยู่สิน. การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี. วิทยุกระจายเสียงในโลกปัจจุบัน. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง หน่วยที่1นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557.
- [6] สุมณ อยู่สิน. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง. วิทยุกระจายเสียงในโลกปัจจุบัน .เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง หน่วยที่1นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557.
- [7] ครรชิต สิงหเสมานนท์. ลมหายใจวิทยุกระจายเสียงในยุคดิจิทัล Radio Broadcasting Breath in the Digital Age. วารสารมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2562; 3: 25-37.
- [8] พาณิซย์ สดสี. แนวทางการป้องกันและมาตรการควบคุมการเผยแพร่ข่าวเท็จในเฟซบุ๊ก.วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560-2561
- [9] สุรินทร์ แปลงประสพโชค. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารรายการข่าววิทยุกระจายเสียง. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารงานวิทยุกระจายเสียง. หน่วยที่ 9 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2557.
- [10] พัชราภา เอื้ออมรวิช. ความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในยุคข่าวสารไร้พรมแดน. คณะวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี; 2561
- [11] วิฑิตินัน บุญภาพ คอมมอน. บริหารจัดการสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัลหลอมรวม. ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต; 2559.